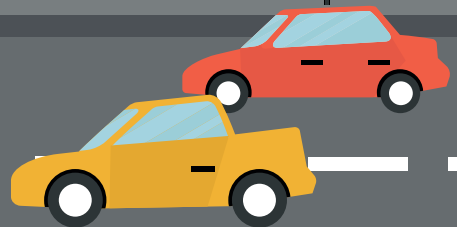

คู่มือธนาคารเวลาแห่งประเทศไทย

พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุง ปีงบประมาณ 2564

ชื่อหนังสือ : แนวทางการดำเนินงานธนาคารเวลาแห่งประเทศไทย

พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับปรับปรุง) : พฤศจิกายน 2564

จำนวนพิมพ์ : 1,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย : กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ
กรมกิจการผู้สูงอายุ

อาคารมหานครยิบซัม ชั้น 10

เลขที่ 539/2 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0-2642-4306 FAX : 0-2642-4306

E-mail : older@dop.mail.go.th

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ การคัดลอก เลียนแบบ
ไม่ว่าส่วนใดๆ ของหนังสือต้องได้รับอนุญาตจากผู้จัดพิมพ์เท่านั้น
นอกจากเป็นการเผยแพร่เพื่อการศึกษา

พิมพ์ที่ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

376 ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170

โทรศัพท์ : 0-2422-9000 โทรสาร : 0-2433-2742

E-mail : aprint@amarin.co.th

Homepage : <http://www.amarin.com>

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ธนาคารเวลา

ที่มา	4
คำนิยามธนาคารเวลา	5
ธนาคารเวลาคืออะไร	6
แนวคิดหลัก : คนในชุมชนดูแลซึ่งกันและกัน	7
ความแตกต่างระหว่างอาสาสมัคร	8
ค่านิยมหลัก 5 ประการ	9
วัตถุประสงค์ของธนาคารเวลา	9
ตัวแบบ (Model) ธนาคารเวลา	10
กลไกการบริหารจัดการธนาคารเวลา (4M)	11
กรอบแนวคิดธนาคารเวลา	12
รูปแบบการแลกเปลี่ยนของธนาคารเวลา	14
วงจรการดำเนินงานธนาคารเวลา	16
เกณฑ์การแปลงเวลาเป็นคะแนน	17

ส่วนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานธนาคารเวลา

7 ขั้นตอนเชิงปฏิบัติการจัดตั้งธนาคารเวลาในพื้นที่	20
ประเภทกิจกรรมและตัวอย่างกิจกรรม	35
จรรยาบรรณสมาชิกธนาคารเวลา	36

ตัวอย่างแบบฟอร์มต่างๆ

ใบสมัครสมาชิกธนาคารเวลา	37
บัตรประจำตัวสมาชิกธนาคารเวลา	38
แบบติดตาม/แบบรายงานผลการดำเนินงานธนาคารเวลา	39
สมุดบันทึกเวลา	40

ส่วนที่ 1

ธนาคารเวลา

ที่มา

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุเมื่อ พ.ศ. 2548 โดยมีประชากรผู้สูงอายุ ร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด และกำลังจะเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ใน พ.ศ. 2564 ซึ่งจะมีประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด จากสถานการณ์เพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุ ย่อมหมายถึง การเพิ่มขึ้นของภาระของรัฐ สังคม ชุมชน และครอบครัวในการดูแล รักษาสุขภาพ ค่าใช้จ่ายในการยังชีพ และดูแลทั้งในด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ที่ระดับจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงฐานของประชากรดังกล่าว ส่งผลให้หลายๆ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยเตรียมการเพื่อการดูแลผู้สูงอายุ โดยมีการเตรียมความพร้อมของหน่วยงาน บุคลากร และมีนโยบายในการส่งเสริมด้านต่างๆ เช่น การทำงานอย่างต่อเนื่อง การหารายได้เพิ่ม การออม การพัฒนาระบบบำนาญของรัฐ การมีสวัสดิการผู้สูงอายุ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานดังกล่าว มุ่งเป้าไปสู่การดูแลกลุ่มผู้สูงอายุเป็นเป้าหมายสำคัญ ในขณะที่หลายประเทศมีความพยายามพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมของทุกกลุ่มวัย เพื่อเตรียมการรองรับเมื่อต้องเผชิญกับภาวะสังคมสูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีสัดส่วนของผู้สูงอายุมากที่สุดในโลก จึงนับเป็นประเทศแรกๆ ที่มีการตื่นตัวและนำรูปแบบแนวคิดของ “ธนาคารเวลา” (Time bank) มาปรับใช้ หลังจากนั้นได้มีการแพร่ขยายไปสู่สหราชอาณาจักร (United Kingdom, UK) ปัจจุบันมีหน่วยธนาคารเวลากว่าหนึ่งร้อยแห่งในประเทศอังกฤษ สกอตแลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ และอีกกว่า 40 ประเทศทั่วโลก ที่นำรูปแบบการดำเนินงานของธนาคารเวลามาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงบริการ การจัดกระบวนการยุติธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน การบำบัดกลุ่มยาเสพติด การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย และประเด็นเกี่ยวกับสิทธิสตรี

จากแนวคิดและรูปแบบการดำเนินงานดังกล่าว รัฐบาลไทยเล็งเห็นความสำคัญของแนวคิดธนาคารเวลาที่จะสามารถนำมาปรับใช้กับบริบทและวัฒนธรรมสังคมไทยได้ด้วยประเทศไทยมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็งในเรื่องของความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ การดูแลซึ่งกันและกัน และมีจิตอาสาที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดธนาคารเวลา ดังนั้น รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้กรมกิจการผู้สูงอายุ นำแนวคิดธนาคารเวลามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของประเทศไทย ซึ่งมีมติที่ประชุม

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2561 กำหนดให้ธนาคารเวลา เป็น 1 ใน 10 ประเด็นเร่งด่วนด้านผู้สูงอายุเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ ที่มีเป้าหมายหลักคือ ผู้สูงอายุไทยเป็น Active Ageing : Healthy, Security and Participation

กรมกิจการผู้สูงอายุจึงได้ระดมความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายทั้งจากพื้นที่ที่มีการดำเนินงานธนาคารความดีและจิตอาสา รวมถึงคณาจารย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยนเรศวร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) สำนักงานประสานการสนับสนุนการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาวะรองรับสังคมสูงวัย (สป.สว.) และคณะกรรมการธนาคารเวลาของประเทศไทย ร่วมกันพัฒนาคู่มือแนวทางการดำเนินงานธนาคารเวลาของประเทศไทยขึ้น โดยมุ่งหวังให้เป็นแนวทางสำหรับบุคคล หน่วยงาน องค์กรที่สนใจจัดตั้งดำเนินงานธนาคารเวลาได้รับรู้ และเข้าใจคำว่าธนาคารเวลามากขึ้น ทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ เป็นแนวทางในการจัดตั้งและดำเนินงานธนาคารเวลาในประเทศไทย และเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานธนาคารเวลาในพื้นที่ต่อไป

คำนิยามธนาคารเวลา

การสะสมเวลาในรูปแบบบัญชีส่วนบุคคลของสมาชิกธนาคารเวลา โดยสามารถเบิกถอนเวลาเอามาใช้ได้เมื่อต้องการหรือมีความจำเป็น

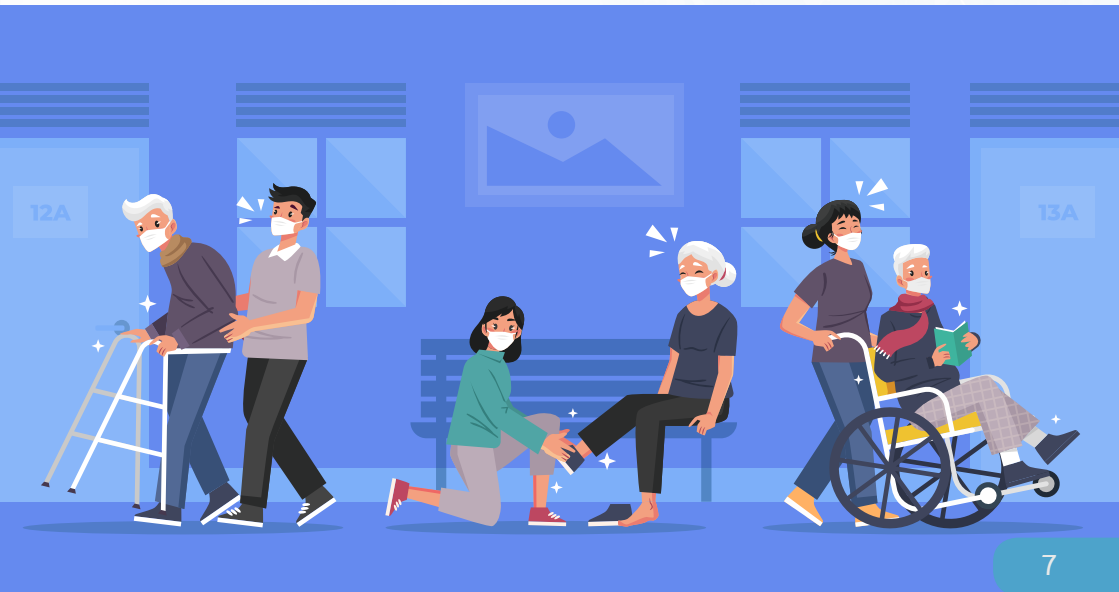
ธนาคารเวลาคืออะไร

ธนาคารเวลา (Time bank) เป็นรูปแบบกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ชุมชนดูแลซึ่งกันและกันด้วยการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสบการณ์ บริการขั้นพื้นฐาน และสามารถสะสมเวลาไว้เสมือนเราออมเงินในบัญชีธนาคารของเรา เมื่อยามจำเป็นที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือก็สามารถเบิกเวลามาใช้ได้ ธนาคารเวลาจะเกิดขึ้นเมื่อเครือข่ายสมาชิกมีข้อตกลงร่วมกันว่า มีการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสบการณ์ในรูปแบบบริการขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักคิดที่ว่า ทุกคนมีเวลาเท่าเทียมกันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายทางสังคมที่เข้มแข็งในการดูแลซึ่งกันและกัน เครือข่ายเหล่านี้เรียกว่า “ธนาคารเวลา”

แนวคิดหลัก : คนในชุมชนดูแลซึ่งกันและกัน

โดยเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ สามารถให้และรับได้ด้วยการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยให้คนในชุมชนดูแลซึ่งกันและกัน โดยให้คุณค่าของเวลาที่ทุกคนมีเวลาเท่าเทียมกัน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดแก่คนในชุมชนบนสัมพันธ์ภาพแห่งความไว้วางใจ

ความแตกต่างระหว่างอาสาสมัคร

จิตอาสาทั่วไป

ผู้ที่สมัครใจและอาสาเข้ามาเพื่อช่วยเหลือเยียวยา และทำงานที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม โดยสมัครใจเพื่อการดูแล ป้องกันแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งอื่นใด เช่น ให้ความช่วยเหลือให้สิ่งของด้วยกำลังร่างกาย กำลังสมอง ฯลฯ ซึ่งเป็นการเสียสละโดย “ไม่หวังผลตอบแทน”

ธนาคารความดี

ธนาคารความดีจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ผู้ที่ทำความดี และผู้ที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคมในรูปแบบต่างๆ ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบการใช้ “**ความดี แลกสิ่งของ**” เช่น จ່อยไปช่วยป่าเกิดตัดหญ้าหลังบ้าน จ່อยได้แต้มความดีมาแลกไข่ที่ธนาคารความดี เป็นต้น

ธนาคารเวลา

เป็นรูปแบบกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ชุมชนดูแลซึ่งกันและกันด้วยการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสิทธิภาพ บริการ ขึ้นพื้นฐาน และสามารถสะสมเวลาไว้เสมือนหนึ่งเราออมเงินในบัญชี ธนาคารของเราเมื่อยามที่จำเป็นที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือก็สามารถเบิกเวลามาใช้ได้

“**โดยใช้เวลาแลกเวลา**”

“**บริการแลกบริการ**”

“**ต้องเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ**”

“**ต้องมีข้อตกลงร่วมกัน**”

มีคณะกรรมการ
มีเจ้าหน้าที่เชื่อมต่อ
ระหว่างผู้ให้
และผู้รับบริการ”

ค่านิยมหลัก 5 ประการ

การที่ธนาคารเวลาจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีค่านิยมหลักที่สำคัญได้แก่

1. ทุกคนมีประสบการณ์ที่มีคุณค่า สามารถแบ่งปันให้ผู้อื่นได้
2. เปลี่ยนค่านิยมของคำว่างาน จากสิ่งที่ทำเพื่อแลกกับเงินเป็นเวลา
3. เปลี่ยนแนวคิดการช่วยเหลือจาก “มีอะไรให้ช่วยไหม” เป็น “คุณจะช่วยคนอื่นได้ไหม”
4. การสร้างเครือข่ายสังคมผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนทำให้เกิดการทำความเข้าใจผู้อื่นและนำไปสู่การสร้างเครือข่ายทางสังคมที่เข้มแข็ง
5. การเคารพซึ่งกันและกันและความเท่าเทียม เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างสมาชิกอย่างมีความสุข

เอ็ดการ์ คาคห์น (Edgar Cahn) ผู้ก่อตั้งธนาคารเวลาแบบร่วมสมัยได้ตระหนักว่า การที่ธนาคารเวลาจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีค่านิยมที่เหมาะสม ซึ่งได้ระบุค่านิยมหลัก 5 ประการ ในหนังสือชื่อ “ไม่มีผู้ที่ถูกทิ้งอีกต่อไป” (No More Throw-Away People)

วัตถุประสงค์ของธนาคารเวลา

1. เพื่อสร้างความตระหนักถึงคุณค่า และศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลหรือเพื่อนบ้านด้วยการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ
3. เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายทางสังคม ให้ตระหนักถึงการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
4. เพื่อพัฒนามาตรการกลไกในการส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มวัยในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลซึ่งกันและกัน
5. เพื่อส่งเสริมสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น

ตัวแบบ (MODEL) ธนาคารเวลา

ฝาก

การให้บริการ/
การช่วยเหลือพัฒนา
คุณภาพชีวิต

ด้าน
สุขภาพ

ด้าน
สังคม

ด้าน
เศรษฐกิจ

ด้านสภาพ
แวดล้อม

เยี่ยมบ้าน-ซ่อมแซมบ้าน

การรับส่ง

แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผู้ดูแลผู้สูงอายุ-ผู้ดูแลเด็ก

ธนาคารเวลา

เจ้าหน้าที่
เชื่อมต่อระหว่าง
ผู้ให้บริการ และ ผู้รับบริการ

บริการจัดการผู้รับ-ผู้ให้

จับคู่

ประเมินความต้องการ

เตรียมความพร้อม

จัดกิจกรรมที่เหมาะสม

1 ชั่วโมง

1 เครดิต

ถอน

การตอบแทน หรือ ถอนคืน
สามารถทำได้ตลอด
ไม่ต้องรอถึงช่วงที่เป็นผู้สูงอายุ

รับผลตอบแทน

บริการ

ส่งผลตอบแทนให้ผู้อื่น

เกียรติบัตร

* โบนัสไม่ประสงค์รับการตอบแทนในรูปแบบใดๆ
สมาชิกธนาคารเวลา สามารถบริจาคให้กับ
คณะกรรมการธนาคารเวลาในพื้นที่ เพื่อบริหาร
จัดการเวลาจัดสรรไปให้บริการผู้อื่นต่อไป
* ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการ
ธนาคารเวลา

กลไกการบริหารจัดการ ธนาคารเวลา

4M

Man (คน)

- กลุ่มเป้าหมายทุกคนทุกกลุ่มวัย
- สมาชิกธนาคารเวลาที่มียอดตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป
- เจ้าหน้าที่ที่เชื่อมต่อระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ
- คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดกติกา

Management (การจัดการ)

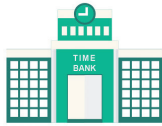
- ผู้นำชุมชน
- คณะกรรมการ
- กฎกติกา
- การฝึกอบรม
- การจัดเก็บข้อมูล
- การจัดการความรู้
- การประชาสัมพันธ์

* ซึ่งการจัดการจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับรับชมของแต่ละชุมชน

Material (สิ่งสนับสนุน)

- สถานที่
- ระบบจัดเก็บข้อมูล (Manual/Software/Application)
- ข้อมูลที่จำเป็นของชุมชน
- ชื่อธนาคารเวลาในพื้นที่
- โลโก้ (Logo) ● คู่มือ
- วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
- บัตรประจำตัวสมาชิก

ธนาคารเวลา

Money (เงิน) งบนับสนุน

- การระดมทุนโดยชุมชน
- การรับบริจาค การจัดเก็บค่าสมาชิก
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พ.ม.)
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
- ภาคีเครือข่าย

กรอบแนวคิด **ธนาคารเวลา**

1. ผู้ให้บริการ หมายถึง สมาชิกธนาคารเวลาที่ผ่านมากระบวนการสมัครเป็นสมาชิกธนาคารเวลา โดยผ่านข้อตกลงกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกและได้รับการรับรองจากคณะกรรมการธนาคารเวลา ซึ่งสามารถเป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป (เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา วัยทำงาน และวัยสูงอายุ) สามารถสมัครเป็นสมาชิกธนาคารเวลาได้

2. รูปแบบการให้ หมายถึง รูปแบบการให้ของสมาชิกธนาคารเวลา ได้แก่ การให้บริการ/การทำกิจกรรมร่วมกับผู้รับบริการหรือการให้รูปแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

3. ผู้รับบริการ หมายถึง บุคคลที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกธนาคารเวลา คือ บุคคลทุกช่วงวัย ที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ ตามข้อ 2 โดยเน้นที่กลุ่มผู้สูงอายุเป็นหลักและต้องเป็นสมาชิกธนาคารเวลา

4. การได้รับการตอบแทน สมาชิกธนาคารเวลาจะได้รับการดูแลกลับคืนเมื่อมีความต้องการและจำเป็นตามจำนวนเวลาที่ให้การดูแลแก่ผู้รับบริการที่สะดวก โดยรูปแบบการได้รับการตอบแทนสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

4.1 เวลา (ต้องการได้รับความช่วยเหลือ)

4.2 ประสงค์จะบริจาค/โอนเวลาที่ได้สะดวกให้แก่บุคคลอื่น

4.3 ในกรณีที่ไม่ประสงค์รับการตอบแทนในรูปแบบใดๆ สมาชิกธนาคารเวลาสามารถบริจาคเวลาให้กับคณะกรรมการธนาคารเวลาในพื้นที่เพื่อบริหารจัดการเวลาจัดสรรไปให้บริการผู้อื่นต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการธนาคารเวลา

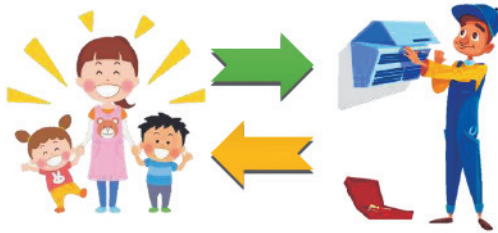

รูปแบบการแลกเปลี่ยนของธนาคารเวลา มี 3 รูปแบบ

1. บุคคลกับบุคคล (Person to Person)

ธนาคารเวลาเป็นรูปแบบกิจกรรมการแลกเปลี่ยนระหว่างสมาชิกกับสมาชิก ที่บริหารจัดการโดยชุมชนท้องถิ่น ดำเนินงานโดยหลักการเวลาที่มีค่าเท่ากัน

ตัวอย่าง สมาชิกธนาคารเวลาเป็นพี่เลี้ยงเด็กให้กับผู้รับบริการที่ไม่มีเวลาดูแลลูก ขณะที่ต้องไปทำงานประจำ ซึ่งผู้รับบริการต้องมีการตอบแทนใดๆ ก็ตามให้กับสมาชิกคนอื่นๆ

2. สมาชิกกับองค์กร (Person to Organization)

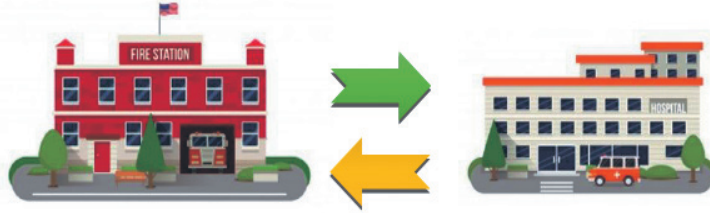
เป็นรูปแบบกิจกรรมแลกเปลี่ยนระหว่างสมาชิกกับองค์กร

ตัวอย่าง โรงพยาบาลต้องการให้สมาชิกมาบริการภายในโรงพยาบาล เช่น คอยบริการเข็นรถผู้ป่วย ให้คำแนะนำการไปห้องยาภายในโรงพยาบาล และโรงพยาบาลต้องมีการตอบแทนให้กับสมาชิกผู้นั้น เช่น บริการตรวจรักษาฟรี บริการที่ไม่ต้องรอคิวรักษาพยาบาล (Fast track service)

3. องค์กรกับองค์กร (Organization to Organization)

เป็นรูปแบบการแลกเปลี่ยนเวลาร่วมกันระหว่างองค์กรต่อองค์กร ถูกออกแบบเพื่อรองรับการทำธุรกิจ กิจกรรมที่ต่างแลกเปลี่ยนกันจะถูกบันทึกเป็นเครดิตเวลาให้ เช่น ธุรกิจในห้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐในห้องถิ่น มีข้อตกลงร่วมกันในการใช้ธนาคารเวลาในกิจการธุรกิจชุมชน

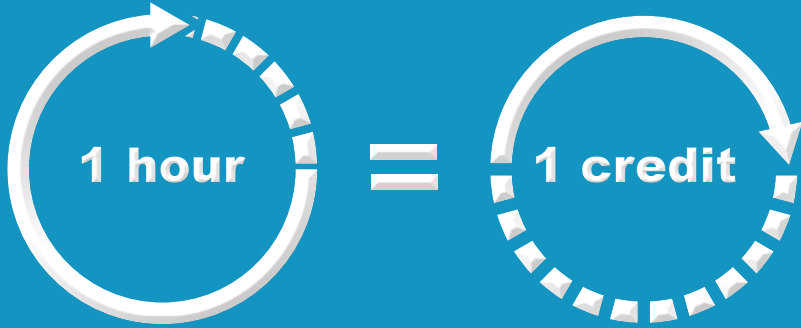
หมายเหตุ ขณะนี้ในประเทศไทยนำร่องการดำเนินงานธนาคารเวลาในรูปแบบ “บุคคลกับบุคคล” สำหรับในรูปแบบ “สมาชิกกับองค์กร” และ “องค์กรกับองค์กร” อยู่ระหว่างศึกษาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานในระยะต่อไป

วงจรการดำเนินงาน ธนาคารเวลา

เกณฑ์การแปลงเวลาเป็นคะแนน

1 ชั่วโมง = 1 คะแนน

ส่วนที่ 2

แนวทางการดำเนินงานธนาคารเวลา

7

ขั้นตอน

เชิงปฏิบัติ การจัดตั้งธนาคารเวลาในพื้นที่

(ปรับปรุง พ.ศ. 2564)

STEP
01

กลุ่มผู้ก่อตั้งธนาคารเวลาจัดให้มีคณะทำงานเตรียมการจัดตั้งธนาคารเวลาในพื้นที่

STEP
02

รณรงค์ทำความเข้าใจให้สมาชิกในกลุ่มความร่วมมือทางสังคมรับทราบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธนาคารเวลา

STEP
03

การกำหนดกติการ่วมกัน และสื่อสารให้สมาชิกได้รับทราบ

STEP
04

การจัดตั้งและเริ่มดำเนินการธนาคารเวลา

STEP
05

การกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมในธนาคารเวลา

STEP
06

เสริมพลังผ่านการทบทวนการดำเนินการ การฝึกอบรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

STEP
07

การขยายผล “ธนาคารเวลา” ให้กว้างขึ้น เข้าถึงกลุ่มความร่วมมือทางสังคมและชุมชนในวงกว้างมากขึ้น

แนวทางนี้ปรับปรุงเพิ่มเติมจากงานวิจัย โดย เนตร หงษ์ไกรเลิศ และ กุลธิดา จันทร์เจริญ. (2561).

การวิจัยและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการดำเนินงาน “ธนาคารเวลา”. หน้า 170 - 172

และ แนวทางการดำเนินงานธนาคารเวลาแห่งประเทศไทย โดย กองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 1

กลุ่มผู้ก่อตั้งธนาคารเวลาจัดให้มีคณะทำงานเตรียมการจัดตั้งธนาคารเวลาในพื้นที่

ทำการรวมกลุ่มทางสังคมที่มีอยู่เดิม เช่น เทศบาล อบต. รร. ผู้สูงอายุ โรงพยาบาล หรือชมรมต่างๆ

กลุ่มผู้ก่อตั้งเข้าใจ “ธนาคารเวลา” และพร้อมขับเคลื่อน

ธนาคารเวลา คือ ระบบความร่วมมือทางสังคมที่มีการบันทึก “เวลา” ที่เกิดขึ้นในกิจกรรมที่ “ผู้ให้” ดำเนินกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือ “ผู้รับ” เพื่อให้สังคมเกิดการพึ่งพาอาศัยกัน ด้วยการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสบการณ์ บริการขั้นพื้นฐาน และสามารถสะสมเวลาไว้ โดยมี “ตัวกลาง” ทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมโยงฐานข้อมูล และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมภายในธนาคารเวลา ซึ่งเปรียบเสมือนธนาคารที่เป็นตัวกลางของการฝากถอนเงินออมสะสมของเรา เมื่อยามจำเป็นที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือก็สามารถเบิกเวลามาใช้ได้

ปฏิเสธไม่ได้ว่า ธนาคารเวลาเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยพื้นฐานความร่วมมือทางสังคม ดังนั้น ในขั้นตอนการจัดตั้งธนาคารเวลาในพื้นที่อาจจะอาศัยการก่อขึ้นจากกลุ่มทางสังคมที่มีความเข้มแข็งอยู่เดิม เช่น เทศบาล อบต. โรงเรียนผู้สูงอายุ โรงพยาบาล หรือเป็นกลุ่มทางสังคมที่ไม่เป็นทางการที่สนใจจะสร้างกลุ่มเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกหรือต่อชุมชนที่สมาชิกอาศัยอยู่ (เช่น กลุ่มผู้เกษียณอายุจิตอาสา)

นอกจากนี้ สมาชิกในกลุ่มผู้ก่อตั้งธนาคารเวลาควรศึกษาทำความเข้าใจกับเครื่องมือ “ธนาคารเวลา” (เนื้อหาในส่วนแรกของคู่มือธนาคารเวลาฉบับปัจจุบัน) อย่างครบถ้วน และพร้อมที่จะทำหน้าที่ในการเป็นแกนนำขับเคลื่อนและเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ มีความมุ่งมั่นเพื่อประยุกต์เครื่องมือธนาคารเวลาเข้ามาใช้ในพื้นที่ต้องการเป็นรูปธรรม

สำหรับความเข้าใจในเครื่องมือธนาคารเวลานั้น สาระสำคัญของธนาคารเวลาสามารถสรุปได้ว่า “ธนาคารเวลา คือ ระบบความร่วมมือทางสังคมที่มีการบันทึก “เวลา” ที่เกิดขึ้นในกิจกรรมที่ “ผู้ให้” ดำเนินกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือ “ผู้รับ” เพื่อให้สังคมเกิดการพึ่งพาอาศัยกันด้วยการแลกเปลี่ยนทักษะประสบการณ์ บริการขั้นพื้นฐาน โดยสามารถสะสมเวลาไว้ ซึ่งจะมี “ตัวกลาง” ทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมโยงฐานข้อมูล และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมภายในธนาคารเวลา เปรียบเสมือนธนาคารที่เป็นตัวกลางของการฝากถอนเงินออมสะสม และเมื่อถึงยามจำเป็นที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ ก็สามารถเบิกเวลาที่จะสะสมไว้มาใช้ได้”

ขั้นตอนที่ 2

รณรงค์ทำความเข้าใจให้สมาชิกในกลุ่มความร่วมมือทางสังคมรับทราบ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธนาคารเวลา

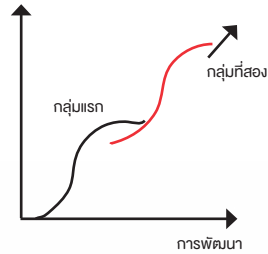
สร้างกลุ่มความร่วมมือทางสังคมขั้นต้น
(เช่น ภายในองค์กร)

ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

- LINE
- Facebook
- YouTube
- แผ่นพับ
- ป้าย

จำนวนสมาชิก

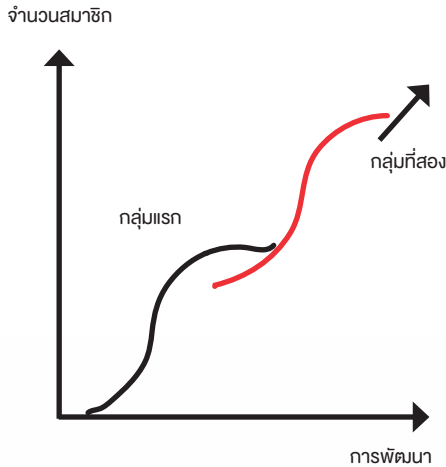

พัฒนาฐานสมาชิกจากภายในองค์กรก่อน และขยายออกไปยังกลุ่มสังคมอื่นๆ ต่อไป ในลักษณะ S-Curve

คณะทำงานจัดตั้งธนาคารเวลาทำการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกของกลุ่มความร่วมมือทางสังคมรับทราบ เพื่อให้สมาชิกเข้าใจแนวคิด หลักการ และแนวทางการดำเนินการของธนาคารเวลา ตลอดจนการปรึกษาหารือด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการทดลองประยุกต์ใช้ธนาคารเวลาภายในกลุ่ม โดยกลุ่มสมาชิกจะต้องเข้าใจหลักการและขั้นตอนปฏิบัติตรงกัน

ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ก่อตั้งธนาคารเวลาที่เริ่มต้นจาก เทศบาล อบต. ควรเริ่มต้นที่กลุ่มคนทำงานใกล้ชิดกับเทศบาล อบต. ก่อน ซึ่งอาจจะเป็นคนที่ใกล้ชิดแบบเป็นทางการ (ตามบทบาทหน้าที่) หรือเป็นคนที่ไม่ใกล้ชิดแบบไม่เป็นทางการ (เช่น เพื่อนสนิท พี่น้อง เครือญาติ) หรือหากกลุ่มผู้ก่อตั้งธนาคารเวลาเริ่มต้นจากสถานประกอบการ เช่น โรงเรียน โรงงาน หรือโรงพยาบาล ก็ควรจะเริ่มต้นจากการจัดตั้งภายในองค์กร

การพัฒนาในลักษณะนี้ทำให้ธนาคารเวลามีการเติบโตในลักษณะของรูปตัว S (S-Curve) โดยธนาคารเวลาจะขยายการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มความร่วมมือทางสังคมใหม่ๆ เมื่อกลุ่มเก่าเริ่มถึงจุดอิ่มตัวแล้ว

ในขั้นตอนนี้ คณะทำงานจัดตั้งธนาคารเวลาสามารถขอรับความช่วยเหลือ หรือขอรับตัวอย่างรูปแบบการประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ เอกสาร ได้จากกรมกิจการผู้สูงอายุ รวมไปถึงของบประมาณสนับสนุนกิจกรรมประชาสัมพันธ์ (ไม่รวมงบบุคลากร) ผ่าน ศพอส. และ พมจ. ที่ทำหน้าที่เป็น “พี่เลี้ยง” ในการจัดตั้งธนาคารเวลาให้กับกลุ่ม

นอกจากนี้ การรณรงค์ทำความเข้าใจ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จะต้องมียุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องการสถานที่หรือรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ ตัวอย่างเช่น การใช้กลไกความร่วมมือทางสังคมที่มีอยู่เดิม (การประชุมหมู่บ้าน การแจกเบี้ยผู้สูงอายุ การเข้าไปสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ เสียงไร้สาย กลุ่มไลน์ของประชาคม วัด แจกแผ่นพับ หรือการใช้โซเชียลเน็ตเวิร์กอย่าง Facebook และ YouTube

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากการที่ธนาคารเวลาเป็นกลไกสนับสนุนสังคมสูงวัย การรับสมาชิกและการขยายสมาชิกของธนาคารเวลาต้องมีกลไกรองรับสมาชิกรุ่นใหม่ ซึ่งยังไม่เข้าสู่ช่วงสูงวัยด้วย ดังนั้น ขอบเขตการรับสมาชิกธนาคารเวลาควรมีช่วงอายุกว้างกว่าแค่กลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อให้กลุ่มผู้ที่ยังไม่เข้าสู่ช่วงสูงวัยได้มีกลไกรองรับเมื่อเข้าสู่วัยชรา และเพื่อให้มีกลุ่มสมาชิกที่อายุน้อยช่วยสนับสนุนกิจกรรมแก่ผู้สูงอายุ ทั้งยังเป็นการสนับสนุนความยั่งยืนของพื้นที่ธนาคารเวลาจากการมีสมาชิกเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 3

การกำหนดกติการ่วมกัน และสื่อสารให้สมาชิกได้รับทราบ

คณะกรรมการจัดตั้งธนาคารเวลาทำการจัดประชุมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อปรึกษาหารือร่วมกันถึงความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้เครื่องมือ “ธนาคารเวลา” ภายในกลุ่ม รวมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางคอยบริหารจัดการ และตกลงกติกาที่จะใช้ในการดำเนินงานธนาคารเวลา

มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 3.1 ศึกษาความเหมาะสมของการใช้เครื่องมือ “ธนาคารเวลา” ในพื้นที่

ในสังคมไทยมีความร่วมมือทางสังคมรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมาอยู่ก่อนแล้ว คณะทำงานควรจะปรึกษารื้อหรือกับสมาชิกถึง “ช่องว่าง” ของความร่วมมือทางสังคมที่ยังมีอยู่ ซึ่งสามารถใช้ธนาคารเวลาเป็นเครื่องมือที่จะเติมเต็มส่วนที่ขาดดังกล่าวได้ ซึ่งจะนำไปสู่การตอบโจทย์สังคมและการดูแลชุมชนต่อไป

การค้นหา “ช่องว่าง” ของความร่วมมือทางสังคม หมายถึง การทบทวนเป้าหมายของความร่วมมือทางสังคมที่มีอยู่ ว่าสามารถตอบวัตถุประสงค์ของกลุ่มได้ดีมากน้อยเพียงใด ตัวอย่างเช่น อบต. มีบทบาทหนึ่งที่สำคัญคือ การดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ แต่เนื่องจากงบประมาณที่จำกัดทำให้ไม่สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึง จึงเกิดเป็นช่องว่างในการดูแลผู้สูงอายุ กลุ่มจิตอาสาที่มีบทบาทดูแลกลุ่มผู้สูงอายุติดเตียง

ได้ดีอยู่แล้ว แต่มีช่องว่างในแง่ของความยั่งยืน ก็คือ ยังขาดกลไกบังคับที่กบหนาทของกลุ่มจิตอาสาที่ทำประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งควรจะมีการตอบแทนกลุ่มจิตอาสาเหล่านั้นยามที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ หรือกลุ่มธนาคารความดีอาจจะมีช่องว่างคือ การตอบแทนความดีต่ออาศัยสิ่งของบริจาคเพื่อใช้เป็นสิ่งตอบแทนให้กับสมาชิก จึงเกิดช่องว่างในด้านความยั่งยืนหากไม่สามารถหาสิ่งของมาได้

ในการนี้ โดยทั่วไปแล้ว “ช่องว่าง” ของความร่วมมือทางสังคมจะเกิดขึ้นได้ใน 3 รูปแบบ คือ

1. ช่องว่างของความร่วมมือทางสังคมเดิมที่มีอยู่ กิจกรรมใดที่ดำเนินการในกลุ่มความร่วมมือทางสังคมที่ยังสามารถพัฒนาต่อยอดไปได้มากกว่าเดิม ตัวอย่างเช่น ระบบอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่มีเวลาทำงานตามปกติ จะยังคงมีกิจกรรมที่สามารถดำเนินการเพิ่มได้ เช่น การทำงานนอกเวลา (โดยไม่มีค่าตอบแทน) และการนำเอากิจกรรมอื่นๆ เข้าไปร่วมด้วย เช่น การตัดผมให้ผู้สูงอายุ การรดน้ำคำหัว การบรรยายธรรมที่บ้าน เป็นต้น

2. ช่องว่างการตอบสนองความต้องการของสมาชิก สมาชิกมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีมาน้อยเพียงใด มีกิจกรรมใดบ้างที่สามารถใช้ระบบการดูแลพึ่งพาอาศัยกันระหว่างสมาชิกเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในชุมชน และทำให้ความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนดียิ่งขึ้น เช่น งานซ่อมบำรุง งานก่อสร้าง งานบริการพาสมาชิกไปหน่วยงานราชการ หรือสถานพยาบาล งานบ้าน งานครัว การอ่านหนังสือให้ผู้สูงอายุ แนะนำการใช้สมาร์ตโฟน เป็นต้น

3. ช่องว่างการตอบสนองความต้องการของชุมชน อะไรคือปัญหาในชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ยังต้องการความช่วยเหลืออยู่ และทางกลุ่มต้องการเข้าไปช่วยเหลือแก้ไขปัญหานั้นๆ อย่างไร ตัวอย่างเช่น งานนันทนาการ เล่นดนตรีสร้างความบันเทิงให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ สอนการประกอบอาชีพเบื้องต้น หรือสอนศิลปะในโรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นต้น

ทั้งนี้ ธนาคารเวลาจะเน้นกิจกรรมที่ช่วยเหลือกันเองตามความสามารถของสมาชิกแบบมือสมัครเล่นเป็นหลัก ไม่ใช่การบริการในลักษณะที่เป็นมืออาชีพ

ในแง่นี้ อนาคตเวลาจะเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้เมื่อสมาชิกเห็นพ้องต้องกันว่า มี “ช่องว่าง” ของความร่วมมือทางสังคมที่ทางกลุ่มมีความประสงค์ต้องการจะเติมเต็ม “ช่องว่าง” ดังกล่าว

ขั้นตอนที่ 3.2 การจัดตั้งคณะกรรมการอนาคตเวลา

เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนอนาคตเวลาเป็นไปได้อย่างเป็นระบบ หลังจาก que สมาชิกของกลุ่มเห็นพ้องต้องกันแล้วว่าจะใช้อนาคตเวลาเข้ามาเป็นเครื่องมือเสริมในการให้บริการ ในขั้นตอนนี้ สมาชิกกลุ่มจะร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการอนาคตเวลาขึ้น

โครงสร้างของคณะกรรมการอนาคตเวลาแบบเต็มรูปแบบ จะแบ่งโครงสร้างการบริหารจัดการออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

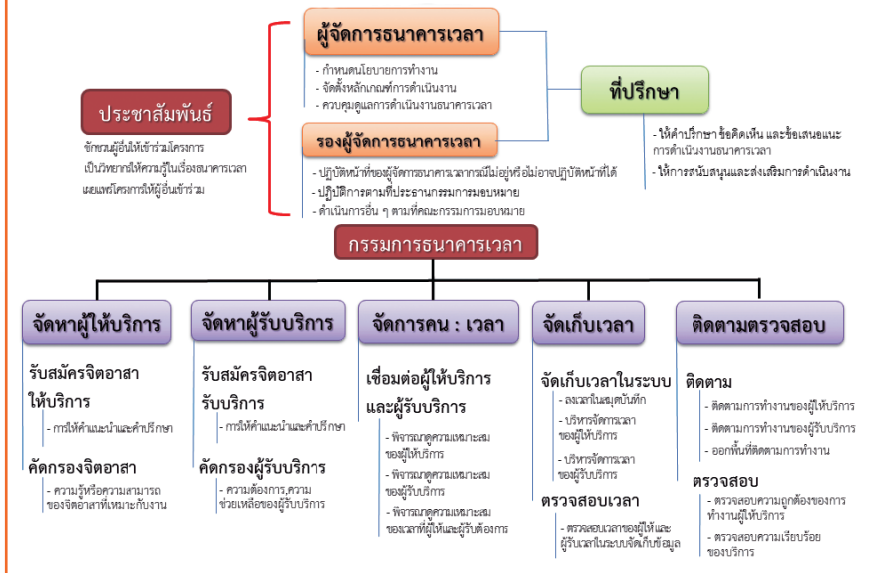
1. ที่ปรึกษาอนาคตเวลา การตั้งที่ปรึกษาอนาคตเวลาเป็นกลยุทธ์ที่ด้งการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการรับรู้การดำเนินงานอนาคตเวลา และเป็นภาคีเครือข่ายให้แก่การดำเนินงานอนาคตเวลา ซึ่งมีผลต่อความเชื่อถือในการทำงาน ที่ปรึกษาของอนาคตเวลาอาจเป็นนายอำเภอ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการ หรือข้าราชการเกษียณ เป็นต้น

2. ผู้จัดการอนาคตเวลา เป็นส่วนสำคัญอย่างมากของการขับเคลื่อนการดำเนินงานอนาคตเวลา ผู้ที่จะทำหน้าที่ผู้จัดการอนาคตเวลาควรเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากชุมชน หรือสามารถกำหนดนโยบายการทำงาน ควบคุมดูแลการดำเนินงานอนาคตเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. คณะกรรมการ ถือเป็นอีกหนึ่งเงื่อนไขของความสำเร็จ เพราะกลไกหลักในการขับเคลื่อนอนาคตเวลา การกำหนดจำนวนคณะกรรมการขึ้นอยู่กับการแบ่งหน้าที่หรือแบ่งงานภายในอนาคตเวลาของแต่ละพื้นที่

4. เจ้าหน้าที่เชื่อมต่อระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ (Matching) ถือเป็นหน้าที่ที่ “สำคัญที่สุด” เพราะต้องพิจารณาความต้องการของผู้ให้บริการให้เหมาะสมกับผู้รับบริการ ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ (creative) ในการเชื่อมโยงของบริการต่างๆ และยัต้องสร้างความเชื่อถือให้กับผู้รับบริการอีกด้วย

การจัดตั้งคณะกรรมการธนาคารเวลา (ตัวอย่าง)

อย่างไรก็ดี การตั้งคณะกรรมการธนาคารเวลาในช่วงต้นอาจจะไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่ครบถ้วนแต่ควรจะต้องมีองค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. **ผู้นำกลุ่ม** เป็นผู้ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของธนาคารเวลา และสนับสนุนให้เกิดการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่ม และช่วยเหลือธนาคารเวลายามที่เกิดปัญหา รวมทั้งทำหน้าที่สนับสนุนกลไกการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของธนาคารเวลาที่ตั้งขึ้น ตัวอย่างที่ปรึกษา เช่น นายก อบต. ผู้บริหารองค์กร

2. **ที่ปรึกษา** เป็นคนที่สมาชิกกลุ่มและชุมชนให้การยอมรับนับถือ ทำหน้าที่คอยให้คำแนะนำการพัฒนาธนาคารเวลา และเข้ามาช่วยเหลือยามเกิดข้อขัดแย้งหรือเกิดปัญหาขึ้น ตัวอย่างของที่ปรึกษา เช่น เจ้าอาวาส ปราชญ์ชุมชน

3. **ตัวกลางผู้ดูแลระบบธนาคารเวลา** ทำหน้าที่ดูแลเรื่องระบบฐานข้อมูล การจัดการการเบิกถอนและการสะสมเวลา ตัวกลางผู้ดูแลระบบธนาคารเวลาอาจจะดึงจากสมาชิกที่มีประสบการณ์ในด้านการเงินการธนาคารมาก่อน หรือมีความชำนาญในด้านการจัดหาระบบฐานข้อมูลผ่านโปรแกรม เช่น Excel

4. ผู้จัดการและผู้ประสานงาน ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานในภาคปฏิบัติ ผู้จัดการดูแลการสื่อสารประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการดำเนินงานในภาพรวม ตัวอย่างของผู้จัดการ เช่น กำนัน หรือ เจ้าหน้าที่ อบต. ที่มีความชำนาญการ หรือ หัวหน้าฝ่ายในองค์กร ส่วนผู้ประสานงานจะเป็นตัวเชื่อมเข้าถึงสมาชิกแต่ละคน ทำหน้าที่ประสานงาน ชี้แจง รับรองกิจกรรมที่เกิดขึ้น และอาจช่วยบันทึกเวลาแทน ตัวอย่างของผู้ประสานงาน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่ อบต. หรือตัวแทนกลุ่มสมาชิกที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ทั้งนี้ ผู้ที่ทำหน้าที่ในคณะกรรมการธนาคารเวลาสามารถมีหลากหลายบทบาท ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เช่น หากกลุ่มสมาชิกมีจำนวนไม่มากนัก ผู้นำกลุ่มอาจจะรับบทบาทเป็นทั้งที่ปรึกษาและผู้จัดการร่วมด้วย

ขั้นตอนที่ 3.3 การกำหนดกิจกรรมเบื้องต้น

การระดมความคิดเห็นในขั้นตอนนี้จะมุ่งเน้นที่การร่วมกันคิด “กิจกรรม” ที่จะเติมเต็ม “ช่องว่าง” ที่ระบุไว้ในขั้นตอนที่ 3.1 แนวทางการกำหนดกิจกรรมสามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การสำรวจความสามารถของสมาชิก และกำหนดกิจกรรมตามความสามารถของสมาชิกในการให้บริการที่เกิดความต้องการ สมาชิกจะอาศัยแบบฟอร์มการสำรวจทักษะของกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งแบ่งทักษะออกเป็น 6 กลุ่ม และจัดทำในรูปแบบของฐานข้อมูล หรือให้ผู้ประสานงานที่รับรู้ทักษะของสมาชิกกลุ่มทำหน้าที่เป็นตัวกลาง การกำหนดกิจกรรมในธนาคารเวลาจะอาศัยผลการสำรวจทักษะและกำหนดเป็นกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการที่ยังเป็น “ช่องว่าง” อยู่

รูปแบบที่ 2 การกำหนดกิจกรรมจากสมาชิก สมาชิกของธนาคารเวลา และคณะกรรมการธนาคารเวลา นำเสนอและสรุป “ช่องว่าง” ของความร่วมมือทางสังคมที่เกิดขึ้น และเปิดให้สมาชิกสมัครใจที่จะเข้าร่วมเพื่อช่วยเหลือสังคมในประเด็นปัญหาต่างๆ โดยธนาคารเวลาอาจจะพิจารณาเพิ่มกิจกรรมการเพิ่มทักษะให้กับสมาชิกเพื่อให้สามารถเข้าไปช่วยเหลือสังคมได้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างกิจกรรมจากความต้องการของสมาชิก เช่น ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สมาชิกไม่สามารถออกไปตัดผมที่ร้านตามปกติได้ จึงอาจจะมีการสร้างกิจกรรมการช่วยตัดผม เป็นต้น

ตัวอย่างกิจกรรมจากความต้องการของชุมชน เช่น การช่วยเหลือกลุ่มผู้สูงอายุ ติดเตียง ให้สมาชิกของธนาคารเวลาร่วมกันออกความคิดเห็นว่าจะเข้าไปช่วยเหลือในรูปแบบของกิจกรรมใดได้บ้าง หรือกรณีทางวัดต้องการความช่วยเหลือในการจัดงานก็นำความต้องการความช่วยเหลือเข้ามาปรึกษาและเสนอกับธนาคารเวลา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3.4 การกำหนดกติกาที่ใช้ภายในกลุ่ม

สมาชิกร่วมกันกำหนดเงื่อนไขกติกาภายในกลุ่มให้เกิดความชัดเจน และเกิดการยอมรับกติกาดังกล่าวตรงกัน เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้สำหรับสมาชิกทุกคนที่ทำกิจกรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบการตอบแทน เนื่องจากสมาชิกอาจมีทัศนคติต่อการรวมกลุ่มทางสังคมที่แตกต่างกัน บางคนต้องการสิ่งของ/ค่าตอบแทน บางคนต้องการความดีที่ได้รับการเชิดชู บางคนต้องการความดีแต่ไม่ต้องการชื่อเสียง บางคนต้องการเวลาไว้ใช้สำหรับอนาคต ดังนั้น ธนาคารเวลาต้องกำหนดรูปแบบการตอบแทนที่เหมาะสมในแต่ละกรณี ซึ่งบางครั้งอาจจะเป็นการเปลี่ยนระบบการตอบแทน เช่น การโอนย้ายคะแนนจากความดีมาเป็นเวลา และการตอบโจทย์การสะสมในรูปแบบของเวลาจะต้องมีระบบที่ทำให้เกิดความยั่งยืน

โดยธนาคารเวลาจะเป็นเครื่องมือที่เข้ามาเสริมกลไกความร่วมมือทางสังคมที่มีอยู่เดิม หรืออาจจะเข้ามาทดแทนระบบความร่วมมือทางสังคมแบบเดิมบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้ สมาชิกของกลุ่มความร่วมมือทางสังคมเดิมจะไม่ถูกบังคับให้เข้าไปเป็นสมาชิกของธนาคารเวลา แต่สมาชิกควรหาแนวทางการประสานความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกที่มีความต้องการที่หลากหลายเพื่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด

ในส่วนนี้ ข้อเสนอจะเป็นการจัดกลุ่มสมาชิกความร่วมมือทางสังคมออกเป็นกลุ่มสมาชิกที่ยังคงใช้ความร่วมมือทางสังคมที่มีอยู่เดิมเพียงอย่างเดียว กลุ่มสมาชิกที่ต้องการเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารเวลา และกลุ่มสมาชิกที่ยังคงเป็นสมาชิกของทั้งสองรูปแบบ

2. งบประมาณ การดำเนินการของธนาคารเวลาจะมีต้นทุนในการดำเนินงานเกิดขึ้น และแหล่งที่มาของเงินทุนต้องได้รับการยอมรับจากสมาชิก ซึ่งมี 5 แหล่งเงินทุนที่สำคัญ คือ 1) อุดหนุนโดยเทศบาล หรือองค์กรซึ่งเป็นกลุ่มผู้จัดตั้งธนาคารเวลา

2) กรมกิจการผู้สูงอายุ ผ่าน ศพอส. และ พมจ. 3) เงินรับบริจาค 4) ระบบธนาคาร เวลา (ได้เวลาเป็นค่าตอบแทน) หรือ 5) อื่นๆ (เช่น กรณีของโรงพยาบาลพุทธชินราช ที่มีโครงการร้านเก๋อูกูล หรือการขอโครงการจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อสนับสนุน การดำเนินการ)

งบประมาณจะเป็นข้อจำกัดที่ทำให้ธนาคารเวลาอาจจะไม่สามารถทำกิจกรรม บางกิจกรรมได้ ขึ้นกับสมาชิกของกลุ่มว่าต้องการจะผลักดันธนาคารเวลาไปในทิศทางใด ดังนั้น การได้รับการอุดหนุนจากกลุ่มผู้จัดตั้งธนาคารเวลาอย่างสม่ำเสมอในรูปของ สถานที่ บุคลากร และงบประมาณบุคคล จะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่ความสำเร็จ ของธนาคารเวลา

3. สถานที่ตั้ง เป็นศูนย์กลางในการรับสมัครสมาชิกใหม่ การลงบันทึก การสะสม และเบิกถอนเวลา โดยทั่วไปควรเป็นสถานที่ที่สมาชิกสามารถเดินทางได้ โดยสะดวก ทั้งนี้ สามารถวางระบบเพื่อสนับสนุนให้สมาชิกไม่จำเป็นต้องเดินทางไป ธนาคารเวลาเองได้ เช่น การสมัครสมาชิกผ่าน Google Form หรือการฝากผู้ประสานงาน ให้ติดต่อธนาคารแทน เป็นต้น

สถานที่ตั้งนั้นจะเชื่อมโยงกับงบประมาณพื้นฐานในการดำเนินงานธนาคารเวลา ซึ่งหากได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่มผู้ก่อตั้งธนาคารเวลา ก็สามารถใช้พื้นที่ของผู้ให้ทุน ได้ เช่น ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ หรือตั้ง อยู่ภายในองค์กรที่ก่อตั้งธนาคารเวลา เป็นต้น

4. การนับเวลา การนับเวลาต้องมีระเบียบข้อตกลงที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับ เป็นกติกาของกลุ่ม เช่น การนับเวลามีหน่วยวัดเป็น “ชั่วโมง” การคิดเศษของชั่วโมง การกำหนดเวลาโดยใช้รูปแบบของ “กิจกรรม” การกำหนดเวลาที่นับต่อวัน (ขอบเขต การสะสมเวลาต่อวัน) การนับเวลากิจกรรมของกลุ่มสมาชิกที่เข้าไปช่วยเหลือกลุ่ม ที่ไม่เป็นสมาชิก เป็นต้น

5. การบันทึกเวลา คือการวางระบบการรายงานกิจกรรมการสะสม และการ เบิกถอนเวลา ซึ่งต้องทำให้เกิดความโปร่งใส มีระบบการรับรองยืนยันที่ชัดเจน และ หากเป็นไปได้ ควรจะมีความสะดวก ไม่เป็นภาระต่อสมาชิก เช่น ใช้การส่งงานทางไลน์ การใช้ผู้ประสานงานในระดับพื้นที่เข้ามาช่วยเป็นตัวแทนการลงข้อมูล หรือหากมี ความพร้อม สามารถบันทึกเวลาลงในระบบซอฟต์แวร์ได้ ซึ่งจะหนุนเสริมการบันทึก

ให้สะดวกขึ้น (เช่น ตรวจสอบทางแอปพลิเคชัน ระบบฐานข้อมูลธนาคารเวลาของ สโมสรโรตารี และระบบของ สสส. เป็นต้น)

ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562” ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ผู้จัดเก็บข้อมูลจะต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. และจะต้องให้ความสำคัญคุ้มครองความปลอดภัยข้อมูลที่จัดเก็บ ดังนั้น การบันทึกเวลาจะต้องมีการคำนึงการคุ้มครองข้อมูล และให้สิทธิของเจ้าของข้อมูล ตามหลัก พ.ร.บ. ด้วย

6. การเบิกเวลา ธนาคารเวลาที่ดีย่อมมีระบบเบิกเวลาที่เหมาะสม ระบบเวลาควรจะตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก เช่น บางคนต้องการสะสมเวลาเอาไว้ใช้ในระยะเวลายาว บางคนต้องการสะสมเวลาแล้วใช้ในระยะเวลาสั้น หรือหากสมาชิกไม่ต้องการใช้เวลาก็อาจจะต้องวางระบบการ “โอน” เพื่อให้สมาชิกสามารถโอนเวลาในลักษณะอื่นๆ ได้

ทั้งนี้ ประโยชน์ของธนาคารเวลาคือการดูแลซึ่งกันและกัน ดังนั้น ความท้าทายที่สำคัญ คือ 1) หากสมาชิกมีทักษะที่คล้ายคลึงกัน พึ่งพาตัวเองได้และไม่ได้ในลักษณะคล้ายกัน อาจจะไม่เกิดการแลกเปลี่ยนกิจกรรมขึ้นได้ เพราะความต้องการจริงจะเป็นบริการในลักษณะมีอาสาสมัครมากกว่ากิจกรรมโดยธนาคารเวลา หรือ 2) ในกรณีที่กลุ่มผู้รับความช่วยเหลือไม่สามารถกลับมาช่วยสมาชิกคนอื่นๆ กลับคืนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้สูงอายุ อาจใช้ทางออกหนึ่ง คือ การหากิจกรรมที่ตอบโจทย์ของความร่วมมือทางสังคมเดิมที่มีอยู่ หรือการตอบโต้ของชุมชนใหม่ๆ เพื่อช่วยให้สมาชิกสามารถมีกิจกรรมที่สามารถตอบแทนสังคมได้ หรืออาจจะใช้การรับสมาชิกแบบ “ครัวเรือน” เพื่อให้สมาชิกในครัวเรือนสามารถเข้ามาตอบแทนสังคมแทนได้ ซึ่งจะมีผลดีเพิ่มเติมทำให้เกิดการเชื่อมโยงสมาชิกในหลายช่วงอายุ และได้สมาชิกธนาคารเวลาที่มีทักษะหลากหลายเพิ่มขึ้น

7. สัญลักษณ์ของการเป็นสมาชิกธนาคารเวลา โดยทั่วไป สมาชิกจะต้องการสัญลักษณ์เพื่อแสดงความเป็นกลุ่ม ซึ่งจะทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรม การใช้ป้ายชื่อเช่นปัจจุบันอาจจะไม่ตอบโจทย์ ดังนั้น คณะกรรมการควรพิจารณาหาทุนสนับสนุนเพื่อจัดหาเสื้อสมาชิก เพื่อใช้เป็นตัวแสดงเชิงสัญลักษณ์เวลาทำกิจกรรมกลุ่ม

8. การติดตามและประเมินผลในระดับกิจกรรม ธนาคารเวลาควรวางรูปแบบการติดตามและประเมินผล ทำให้ทราบถึงคุณภาพของการดำเนินงาน ความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมและผู้ที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างเช่น การให้ผู้ประสานงานติดตามผลการดำเนินงานโดยการติดต่อส่วนตัวกับผู้รับบริการและทำการรวบรวมข้อมูลให้กับผู้จัดการเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงานธนาคารเวลาต่อไป

ขั้นตอนที่ 4

การจัดตั้งและดำเนินการธนาคารเวลา

คณะกรรมการฯ เตรียมความพร้อมของสถานที่ วางระบบดำเนินการ กำหนดวันและเวลาดำเนินการ กำหนดวันเริ่มโครงการ กำหนดกฎระเบียบต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม เช่น จัดทำเอกสารสรุป และทำการประชาสัมพันธ์โครงการให้กับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการรับรู้ และให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

ธนาคารเวลาเริ่มดำเนินการ และเริ่มต้นการเบิก - ถอนเวลา

คณะกรรมการธนาคารเวลาเตรียมความพร้อมของสถานที่ การวางระบบการดำเนินการ การกำหนดวันและเวลาดำเนินการ วันเริ่มโครงการ กฎระเบียบต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม เช่น จัดทำเป็นเอกสารสรุป และทำการประชาสัมพันธ์โครงการของกลุ่มให้กับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการรับรู้ และเกิดการให้ความร่วมมือสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

จากนั้น ธนาคารเวลาเริ่มดำเนินการผ่านการจัดกิจกรรมการช่วยเหลือ และเริ่มต้นการเบิก - ถอนเวลาในรูปแบบที่เห็นพ้องต้องกันเอาไว้

ขั้นตอนที่ 5

การกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมในธนาคารเวลา

มีแนวทางในการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมในธนาคารเวลา
อยู่อย่างต่อเนื่อง

- ทำข้อมูลสรุปกิจกรรม
- เล่าสู่กันฟังในที่ประชุม
- เชิดชูเป็นแบบอย่าง
- ให้เกียรติบัตร
- ประசาลัมพันธ์ทางโซเชียลเน็ตเวิร์ก

คณะกรรมการธนาคารเวลา
ควรมีแนวทางในการกระตุ้นให้เกิด
กิจกรรมในธนาคารเวลาอยู่อย่าง
ต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะทำได้ในรูปแบบ
ของการทำให้ผู้ที่ช่วยเหลือสังคม
ได้รับการยกย่อง หรือการให้ข้อมูล

สรุปของกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สมาชิกและสังคมในวงกว้างเห็นถึงประโยชน์
ของธนาคารเวลา

ตัวอย่างเช่น การสนับสนุนการเล่าสู่กันในกลุ่มสมาชิกและในชุมชน การให้
ใบประกาศ/สายสะพาย การรายงานผล “เวลา” ผ่านการประชุมประชาคม หรือ
ประชาสัมพันธ์ลงในโซเชียลเน็ตเวิร์ก เช่น Facebook หรือ YouTube เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 6

เสริมพลังผ่านการทบทวนการดำเนินการการฝึกอบรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

เมื่อดำเนินงานมาระยะหนึ่ง ควรมีการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา นำเสนอปัญหา
ที่ก่อกวน ร่วมกันแก้ไขปัญหา และเสนอแนะแนวทางพัฒนากิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการสมาชิก
ชุมชน และสังคมได้ดียิ่งขึ้น

- ประชุมกลุ่มสมาชิก เพื่อทบทวนปัญหา/แก้ปัญห
- แลกเปลี่ยนกับพื้นที่อื่น
- อบรม ดูงาน
- สังเคราะห์บทเรียน

เมื่อธนาคารเวลาได้มีการดำเนินงานมาในระยะเวลาหนึ่งแล้ว ควรมีการประชุม
กลุ่มสมาชิกเพื่อทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา นำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้น ร่วมกันแก้ไข
ปัญหา และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนากิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ
ของสมาชิก ต่อชุมชน และต่อสังคมให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของกระบวนการ
ถอดบทเรียนการดำเนินงานธนาคารเวลา เพื่อสะท้อนการดำเนินงานและเป็นการ
ติดตามประเมินผลในรูปแบบของการเสริมพลังซึ่งกันและกัน เป็นวงจรของการเรียนรู้
และการวางแผนการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากนี้ ควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านการจัดการอบรม การดูงาน หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างธนาคารเวลา ซึ่งมีเพียงเป็นการเพิ่มพูนศักยภาพและทักษะ แต่ยังไม่ไปสู่การสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนทางสังคมที่เข้มแข็งต่อไปได้ด้วย ทั้งนี้ การสังเคราะห์บทเรียนที่เกิดขึ้นก็อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาธนาคารเวลา ในพื้นที่อื่นๆ ผ่านกระบวนการที่ต่อเนื่องจากการถอดบทเรียน การติดตามผลการประเมินผล โดยสังเคราะห์บทเรียนที่ได้และรายงานการดำเนินงานไปยัง ส่วนกลางของธนาคารเวลา ในแต่ละระดับ อาทิ ระดับชุมชน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ขั้นตอนที่ 7

การขยายผล “ธนาคารเวลา” ให้กว้างขึ้น เข้าถึง กลุ่มความร่วมมือทางสังคมและชุมชนในวงกว้างมากขึ้น

ขยายผลธนาคารเวลาผ่านการเชื่อมโยงความร่วมมือกับกลุ่มอื่นๆ

- บุคคลในพื้นที่ที่ยังไม่เข้าร่วม

เปิดรับสมาชิกเป็นการทั่วไปในวงกว้าง

- ชมรมนักเรียน นักศึกษา สถานศึกษา
- กลุ่ม/ชมรมผู้สูงอายุ
- กลุ่มองค์กรต่างๆ ในพื้นที่

เมื่อรับสมาชิกใหม่ คณะกรรมการฯ ควร ประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์ กฎระเบียบผ่านการประชุมพิเศษ เพื่อเข้าใจ รับรู้ กฎกติกา แนวทางต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้รับบริการ

เมื่อดำเนินการธนาคารเวลาในกลุ่มความร่วมมือทางสังคมมาระยะหนึ่ง จำนวนสมาชิกธนาคารเวลาจะเริ่มคงตัว

ดังนั้น การขยายผลธนาคารเวลาสามารถทำได้ 2 รูปแบบ คือ 1) การขยายผลธนาคารเวลาผ่านการเชื่อมโยงความร่วมมือทางสังคมอื่นๆ เช่น ประสานไปยังกลุ่มชมรมนักเรียน นักศึกษา สถานศึกษา หรือกลุ่ม/ชมรมผู้สูงอายุ หรือกลุ่มองค์กรต่างๆ ในพื้นที่เพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิก และ 2) เมื่อธนาคารเวลามีการพัฒนาไปในระดับหนึ่งแล้ว และเกิดเป็นความร่วมมือทางสังคมที่สนับสนุนความช่วยเหลือกันภายในกลุ่มและภายในชุมชนอย่างปรากฏชัด ธนาคารเวลาควรเปิดรับสมาชิกเป็นการทั่วไป โดยอาศัยช่องทางการสื่อสารต่างๆ ในวงกว้าง เปิดรับสมาชิกทั่วไปในชุมชน (ที่ธนาคารเวลายังเข้าไม่ถึง) ให้เข้ามาร่วมกับธนาคารเวลา

ทั้งนี้ เมื่อรับสมาชิกใหม่ คณะกรรมการควรประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ กฎระเบียบผ่านการประชุมพิเศษ เพื่อเข้าใจ รับรู้ กฎกติกา แนวทางต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้รับบริการ

ประเภท กิจกรรม

และ

ตัวอย่าง กิจกรรม

รูปแบบของกิจกรรมนอกจากประเภทกิจกรรมตัวอย่างแล้ว พื้นที่ควรจะมีพื้นที่การร่วมกันคิด “กิจกรรม” ที่จะเติมเต็ม “ช่องว่าง” ของความร่วมมือทางสังคม เพื่อจะใช้ระยะเวลาเป็นเครื่องมือที่จะเติมเต็มส่วนที่ขาดดังกล่าวได้ ซึ่งจะนำไปสู่การตบโจทย์สังคมและการดูแลชุมชนต่อไป

รหัส
กิจกรรม

6

ประเภท

01

งานซ่อม
บำรุง

เช่น ซ่อมบำรุง
อุปกรณ์ต่างๆ

02

งานบริการ
อำนวยความสะดวก

เช่น พาไปหาหมอ
พาไปธุระ ออกกำลังกาย

03

งาน
บันเทิงนันทนาการ

เช่น กิจกรรมดนตรี
กีฬา สิ่งประดิษฐ์ ศิลปะ

04

งานบ้าน
งานครัว

เช่น ทำความสะอาดบ้าน
ทำอาหาร นม ชักผ้า รีดผ้า

05

งานส่งเสริม
การเรียนรู้

เช่น อ่านหนังสือ แนะนำ
การใช้สมาร์ทโฟน
สอนภาษาอังกฤษ

06

อื่นๆ

จรรยาบรรณสมาชิก ธนาคารเวลา

- 1 หน่วยที่ใช้แลกเปลี่ยนธนาคารเวลาคือ "เวลา" เวลาของแต่ละคนมีค่าเท่ากัน
- 2 ธนาคารเวลาไม่จำกัดการฝากเวลาของสมาชิก การถอนเวลาให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ธนาคารเวลาจัดให้
- 3 สมาชิกต้องเคารพความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น และรักษาความลับของสมาชิกธนาคารเวลา
- 4 สมาชิกจะต้องเคารพในความแตกต่างของแต่ละบุคคล ไม่กดดันให้ผู้อื่นยอมรับในความเชื่อ ศาสนา และแนวทางการเมืองที่อาจแตกต่างกัน
- 5 ห้ามทำนุ เพื่อนของทำนุ หรือครอบครัวของทำนุ ไปบ้านหรือสถานที่ของผู้อื่นรับบริการ หากไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการล่วงหน้า
- 6 ธนาคารเวลาไม่อนุญาตให้รับเงิน สิ่งของ หรือสิ่งของบริจาคทุกประเภท จากผู้รับบริการ
- 7 ธนาคารเวลาหวังว่าท่านจะปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยการให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน
- 8 ห้ามกระทำการอันเป็นการคุกคามทางวาจา ร่างกาย และอารมณ์ ต่อผู้อื่นไม่ว่ากรณีใดๆ
- 9 หากสมาชิกไม่มีความสุขกับการทำงานธนาคารเวลา สามารถแจ้งคณะกรรมการธนาคารเวลา เพื่อยกเลิกหรือปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานได้
- 10 สมาชิกธนาคารเวลาต้องยอมรับ และลงนามปฏิบัติตามกฎกติกา และขั้นตอนที่ระบุในจรรยาบรรณสมาชิกธนาคารเวลา
- 11 การลงนามในเอกสารนี้ ถือว่าท่านได้ยอมรับกฎเกณฑ์ ข้อตกลงของธนาคารเวลา
- 12 การฝ่าฝืนกฎ กติกาการดำเนินงานธนาคารเวลาที่ท่านเป็นสมาชิกจะทำให้ท่านถูกพิจารณาตัดสิทธิ์จากการเป็นสมาชิกธนาคารเวลา

003

ตัวอย่างแบบฟอร์มต่างๆ

รับสมัครสมาชิกเข้าร่วมโครงการ "ธนาคารเวลา ออมเวลา ปันสุข" ร่วมกันแบ่งปันเวลา เพื่อสร้างรอยยิ้มให้สังคม

รูปถ่าย
1 นิ้ว

สมาชิกเลขที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว).....นามสกุล.....
เลขบัตรประชาชน.....เลขบัตรประจำตัวนักเรียน/นักศึกษา.....
เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี
คุณวุฒิ/ระดับการศึกษา/กำลังศึกษา.....
ประสบการณ์ทำงาน.....
ความสามารถพิเศษ.....
โรคประจำตัว (ถ้ามี).....
ที่อยู่ปัจจุบัน.....
เบอร์โทรศัพท์บ้าน.....มือถือ.....
สถานที่ใกล้เคียงที่อยู่.....
บุคคลที่ติดต่อได้สะดวก ชื่อ-นามสกุล (นาย, นาง, นางสาว).....
เบอร์โทรศัพท์บ้าน.....มือถือ.....
ความต้องการปฏิบัติงานของสมาชิกธนาคารเวลา.....
วัน/เวลา ที่สะดวกปฏิบัติงาน.....เวลา.....
สิ่งที่คาดหวังจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารเวลา.....

ข้าพเจ้ายินดีปฏิบัติตามกฎระเบียบโครงการธนาคารเวลาของประเทศไทย

*ทั้งนี้ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับอย่างเข้มงวดตลอดเวลา

เอกสารการสมัคร

รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว 2 รูป

ลงชื่อผู้สมัคร.....
(.....)

ลงชื่อผู้รับสมัคร.....
(.....)

รูป 1 นี้

บัตรประจำตัว
สมาชิกธนาคารเวลา

ชื่อ..... นามสกุล.....

อบต./เทศบาล.....

.....

(.....)

สมาชิกเลขที่.....

ผู้รับรอง

บัตรประจำตัว
สมาชิกธนาคารเวลา

อบต./เทศบาล.....

บัตรหมดอายุ

แบบติดตาม/แบบรายงานผลการดำเนินงานตามเวลา

ผลการดำเนินงานตามเวลาสำหรับการดูแลผู้ป่วยของประเทศไทย ประจำเดือน.....
 ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ.....

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	จำนวนผู้สูงอายุในชุมชน	ว/ค/ป (เริ่มดำเนินการ)	คณะกรรมการ ประกอบด้วย	ผลการดำเนินงาน				สถานที่ จัดการเวลา	ขั้นตอนการดำเนินงาน เวลา	ประเภทกิจกรรม	การบันทึกคะแนน			นิเทศเวลา (ชั่วโมง)	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
						อายุ 15 - 30 ปี	อายุ 31 - 45 ปี	อายุ 46 - 60 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป				ผู้รับผิดชอบ	ระบบ คอมพิวเตอร์	ข้อผิดพลาด			

()
 วันที่.....

สมุดบันทึกเวลา

ว/ค/ป	เวลา	รหัสสมาชิก ผู้รับบริการ	กิจกรรม	ฝาก (ชั่วโมง)	ถอน (ชั่วโมง)	คงเหลือ (ชั่วโมง)	ผู้รับรอง			
							ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	

กรมกิจการผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อาคารมหานครชัย ชั้น 10

539/2 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0-2642-4336 โทรสาร 0-2642-4307 website : www.dop.go.th

